

Krankenpflege 14 Voedingsassistent

- Herken problemen met eten/slikken
- Vul vloeistof- of voedingslijsten in
- Controleer de hydratatiestatus en begrijp de basis van vochtbalans (inname/uitscheiding)
- gezond dieet, aspiratieproylaxe, hulpmiddelen bij het eten, beperkingen, dysfagievoculaire, vochtbalans, inname/uitgave (I/O), symptomen van uitdroging, hydratatiemonitoring

De dysfagie	<i>(Die Dysphagie)</i>	Beperken (van voeding)	<i>(Einschränken (der Ernährung))</i>
Het slikonderzoek	<i>(Die Schluckuntersuchung)</i>	Registreren (inname/uitstoot)	<i>(Dokumentieren (Zufuhr/Ausscheidung))</i>
De aspiratiepreventie	<i>(Die Aspirationsprävention)</i>	De vloeistofbalans	<i>(Die Flüssigkeitsbilanz)</i>
De sondevoeding	<i>(Die Sondenernährung)</i>	De vochtinname	<i>(Die Flüssigkeitsaufnahme)</i>
De diëtist	<i>(Der/die Diätassistent/-in)</i>	De urineproductie	<i>(Die Urinproduktion)</i>
De hulpmiddelen (bij het eten)	<i>(Die Hilfsmittel (beim Essen))</i>	Het vochtverlies	<i>(Der Flüssigkeitsverlust)</i>
Voedingsconsistentie aanpassen	<i>(Die Anpassung der Nahrungs-/Trinkkonsistenz)</i>	Het vochttekort	<i>(Der Flüssigkeitsmangel)</i>
Het verdikken (van dranken)	<i>(Das Andicken (von Getränken))</i>	De vochtmonitoring	<i>(Das Flüssigkeitsmonitoring)</i>
Observeren (slikproblemen)	<i>(Beobachten (Schluckprobleme))</i>	Alert zijn op tekenen van uitdroging	<i>(Auf Anzeichen von Dehydration achten)</i>
Aanreiken (van voedsel/drink)	<i>(Anreichen (von Nahrung/Getränk))</i>	Nuchter (voor onderzoek)	<i>(Nüchtern (für Untersuchungen))</i>

1.Übungen

1. Ordnen Sie jedes Wort seiner Definition zu.

a. De dysfagie	1. Een slikstoornis waarbij de patiënt vaste of vloeibare voeding moeilijk kan doorslikken.
b. De aspiratiepreventie	2. Maatregelen waardoor voedsel of vloeistof niet in de longen terechtkomt tijdens eten of drinken.
c. De sondevoeding	3. Voeding die via een slangje door de neus of rechtstreeks naar de maag wordt gegeven.

a-1 b-2 c-3

2. Flüssigkeitsliste auf der geriatrischen Station (QR: Audio)

Fülle die Lücken aus: uitdroging, verslikt, sondevoeding, observeert, vochtlijstje, aangepaste, slikstoornis, slikveiligheid, I/O-schema, noteert

Op de geriatrische afdeling van een ziekenhuis werkt een voedingsassistent samen met de verpleegkundigen. Veel oudere patiënten hebben een (1) _____ of eten en drinken te weinig. De voedingsassistent (2) _____ tijdens de maaltijden of een patiënt zich (3) _____, heel lang kauwt of ineens stopt met eten. Als hij dit ziet, meldt hij het direct aan de verpleegkundige en (4) _____ hij het in het dossier. Ook controleert hij of de patiënt rechtop zit in de stoel en of het (5) _____ bord en bestek goed worden gebruikt. Zo wordt de (6) _____ zo goed mogelijk bewaakt.

De voedingsassistent vult elke dienst het (7) _____ en het (8) _____ in. Hij schrijft op hoeveel water, thee, soep en (9) _____ een patiënt krijgt. Ook let hij op de urineoutput en of de patiënt een droge mond, donkere urine of duizeligheid heeft. Dit kunnen vroege signalen van (10) _____ zijn. Als de hydratatiestatus achteruitgaat, overlegt hij met de verpleegkundige of er meer drinken of verdikte vloeistof nodig is. In het team is afgesproken dat alle zorgverleners duidelijk registreren en elkaar informeren. Zo houden zij samen de vloeistofbalans van de patiënt zo stabiel mogelijk.

Auf der geriatrischen Station eines Krankenhauses arbeitet eine Ernährungsassistentin zusammen mit den Pflegekräften. Viele ältere Patientinnen und Patienten haben eine Schluckstörung oder essen und trinken zu wenig. Die Ernährungsassistentin beobachtet während der Mahlzeiten, ob sich ein Patient verschluckt, sehr lange kaut oder plötzlich mit dem Essen aufhört. Wenn sie das bemerkt, meldet sie es sofort der Pflegekraft und notiert es in der Akte. Außerdem prüft sie, ob der Patient aufrecht im Stuhl sitzt und ob der angepasste Teller und das Besteck richtig verwendet werden. So wird die Schlucksicherheit bestmöglich überwacht.

Die Ernährungsassistentin füllt bei jedem Dienst das Flüssigkeitskärtchen und das I/O Schema aus. Sie notiert, wie viel Wasser, Tee, Suppe und Sondennahrung ein Patient erhält. Außerdem achtet sie auf die Urinausscheidung und darauf, ob der Patient einen trockenen Mund, dunklen Urin oder Schwindel hat. Das können frühe Anzeichen von Austrocknung sein. Wenn sich der Hydratationsstatus verschlechtert, stimmt sie sich mit der Pflegekraft ab, ob mehr Trinken oder andgedickte Flüssigkeit nötig ist. Im Team wurde vereinbart, dass alle Pflegepersonen klar dokumentieren und sich gegenseitig informieren. So halten sie gemeinsam die Flüssigkeitsbilanz des Patienten so stabil wie möglich.

(1) slikstoornis, (2) observeert, (3) verslikt, (4) noteert, (5) aangepaste, (6) slikveiligheid, (7) vochtlijstje, (8) I/O-schema, (9) sondevoeding, (10) uitdroging

1. Wat doet de voedingsassistent tijdens de maaltijd om slikproblemen op tijd te herkennen?
_____
2. Welke signalen in de tekst kunnen wijzen op uitdroging bij de patiënt?
_____

3. Hören Sie sich den Audioausschnitt an und wählen Sie die richtige Antwort aus. (QR: Audio)

	Wahr	Falsch	
1. De zorgverlener maakt de dranken dikker om het risico op verslikken te verkleinen.	☐	☐	
2. De diëtist vraagt om alleen de vochtinname op te schrijven, niet het vochtverlies.	☐	☐	
3. Mevrouw De Vries mag vanmiddag nog gewoon eten en drinken vóór het slikonderzoek.	☐	☐	
- 1-V 2-X 3-X

4. Wählen Sie die richtige Lösung

1. Als de patiënt zich verslikt, _____ ik direct of er sprake is van dysfagie. *(Wenn der Patient sich verschluckt, beobachte ich sofort, ob eine Dysphagie vorliegt.)*
 a. observeer   b. observeert   c. observeren   d. observeerde
  2. De diëtist adviseert dat we de dranken _____, omdat dunne vloeistof sneller in de luchtweg kan komen. *(Die Diätassistentin rät, dass wir die Getränke andicken, weil dünnflüssige Flüssigkeit schneller in die Atemwege gelangen kann.)*
 a. verdikken we   b. verdikt   c. verdikken   d. verdiggen
  3. Elke dienst _____ je de vochtinname en het vochtverlies, zodat de vloeistofbalans duidelijk blijft. *(Jede Schicht protokollierst du die Flüssigkeitsaufnahme und den Flüssigkeitsverlust, damit die Flüssigkeitsbilanz übersichtlich bleibt.)*
 a. registreert   b. registreren   c. registreer   d. registreerde
1. observeer 2. verdikken 3. registreer

5. Rollenspiel - Dialoge (QR: Audio)

Avonddienst: slikproblemen bij patiënt

Voedingsassistent: *Marieke, ik maak me een beetje zorgen over meneer De Ruiter, hij hoest steeds tijdens het slikken en drinkt vandaag bijna niets.
(Marieke, ich mache mir etwas Sorgen um Herrn De Ruiter: Er hustet beim Schlucken und hat heute fast nichts getrunken.)*

Verpleegkundige Marieke: *Dat klopt, hij heeft dysfagie, dus er is verhoogd risico op aspiratie; hij krijgt daarom verdikte vloeistof en een halfvloeibaar dieet.*

(Das stimmt, er hat Dysphagie, daher besteht ein erhöhtes Aspirationsrisiko; deshalb bekommt er angedickte Getränke und eine halbflüssige Kost.)

Voedingsassistent: *Moet ik dan de aangepaste beker gebruiken en hem rechtop zetten als ik hem help met eten en drinken?*

(Soll ich dann den speziellen Becher benutzen und ihn beim Essen und Trinken aufrecht hinsetzen?)

Verpleegkundige Marieke: *Ja, altijd rechtop zitten als aspiratiepreventie, rustig kleine slokjes geven en goed observeren of hij blijft hoesten of moe wordt.*

(Ja, immer aufrecht sitzen lassen zur Aspirationsprophylaxe, in Ruhe kleine Schlucke geben und genau beobachten, ob er weiter hustet oder erschöpft wirkt.)

Voedingsassistent: *Ik heb zijn vochtinname en urineproductie al op de vochtlijst geregistreerd, maar hij zit nog onder het voedingsadvies van de diëtist.*

(Ich habe seine Flüssigkeitsaufnahme und die Urinmenge bereits in der Flüssigkeitsliste dokumentiert, aber er liegt noch unter den Empfehlungen der Diätassistentin.)

Verpleegkundige Marieke: *Schrijf dat er duidelijk bij, dan kunnen we vanavond overleggen of we extra sondevoeding moeten toedienen om de vochtbalans op peil te houden.*

(Schreib das bitte deutlich dazu, dann können wir heute Abend besprechen, ob wir zusätzlich Sondennahrung verabreichen müssen, um die Flüssigkeitsbilanz zu sichern.)

Voedingsassistent: *Zal ik zo nog een keer proberen om hem te laten drinken en daarbij de mond een beetje vochtig houden?*

(Soll ich gleich noch einmal versuchen, ihn zum Trinken zu animieren und dabei den Mund etwas befeuchten?)

Verpleegkundige Marieke: *Goed plan, let ook op tekenen van dehydratie, zoals droge mond en sufheid, en meld het meteen als je iets opvallends observeert.*

(Guter Plan. Achte auch auf Anzeichen von Dehydratation wie trockenen Mund und Benommenheit und melde Auffälligkeiten sofort.)

1. Hoe zou jij uitleggen aan een nieuwe collega waarom de vochtbalans zo belangrijk is bij deze patiënt?
-

6. Sprechen: übersetzen und antworten (QR: KI+)

Ik let erop dat ... zodat ... / Ik registreer de vochtinname en urineproductie, bijvoorbeeld ... / Ik ben alert op tekenen van uitdroging zoals ...

1. U helpt een cliënt die moeite heeft met slikken. Wat doet u om veilig te eten en drinken te laten verlopen?

---

2. U merkt dat een cliënt weinig drinkt en weinig plast. Wat noteert u in de vochtbalans en welke tekenen van uitdroging controleert u?

---

7. Schreiben: E-Mail (QR: KI+)

Onderwerp: Vochtlijst en slikken meneer De Boer

Hallo,

Vanavond heb jij **avonddienst** op kamer 12 bij **patiënt** De Boer. Hij heeft mogelijk **dysfagie** en een **risico op aspiratie**, vooral bij dunne dranken.

Wil jij:

- de **vochtlijst** goed **invullen** (alle **vochtinname** en **urineproductie** noteren);
- extra **observeren** hoe hij **kauwt en slikt**;
- in het dossier **rapporteren** als hij hoest bij drinken?

Let op: dunne dranken zijn nu **niet toegestaan**, alleen met **verdikkingsmiddel**.

Alvast bedankt,

Sanne, regieverpleegkundige

Schreib eine passende Antwort: *Bedankt voor je e-mail over meneer De Boer. / Ik zal vanavond... / Kun je mij nog laten weten...*
